

คณะกรรมการตัดสินทุกท่าน หลังเสร็จสิ้นการประกวดในสาขาดนตรีโบราณ

มากกว่าผลแพ้ชนะ: ทักษะจากหลังโต๊ะกรรมการตัดสิน การประกวดดนตรีนานาชาติโอซาก้า

เรื่อง:
ฮิโรชิ มะซึชิม่า (Hiroshi Matsushima)
หัวหน้าสาขาวิชาเครื่องเป่าลมไม้
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้เขียนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นกรรมการตัดสินในรอบชิงชนะเลิศ (Final Round) ของการประกวดดนตรีนานาชาติโอซาก้า ครั้งที่ ๒๖ ซึ่งเป็นการประกวดที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี และมีการจัดรอบคัดเลือกในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยด้วย การประกวดดังกล่าวได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในฐานะเวทีที่เปิดโอกาสให้นักดนตรีรุ่นเยาว์ได้แสดงศักยภาพและพัฒนาสู่ระดับนานาชาติ

ภาพรวมและความสำคัญของการประกวด

การประกวดดนตรีนานาชาติโอซาก้า มีการแบ่งประเภทตามอายุ และเครื่องดนตรีอย่างละเอียด โดยจัดรอบคัดเลือกทั้งในประเทศญี่ปุ่นและต่างประเทศ ก่อนเข้าสู่รอบชิงชนะเลิศที่เมืองโอซาก้าและเมืองใกล้เคียง ผู้ชนะเลิศอันดับที่หนึ่งในแต่ละสาขาจะได้รับเชิญให้ขึ้นแสดงในรอบ Grand Final (Gala Concert) เพื่อคัดเลือกผู้ได้รับรางวัลสูงสุด กรังด์ปรีซ์

(Grand Prix)

จุดเด่นของการประกวดนี้คือความหลากหลายของประเภทการแข่งขัน รวมถึงสาขาเครื่องดนตรีพื้นบ้าน ซึ่งผู้เข้าแข่งขันจากประเทศไทยเคยได้รับรางวัลมาแล้วหลายครั้ง แรงจูงใจที่สำคัญของผู้เข้าแข่งขันคือการมีรางวัลรองมากมาย นอกเหนือจากรางวัลกรังด์ปรีซ์และรางวัลที่ ๑ ถึง ๓ เช่น รางวัลขวัญใจผู้ชม รางวัลนักข่าว และรางวัลจากหน่วยงานภาครัฐ อาทิ รางวัลรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รางวัลผู้ว่าราชการจังหวัดโอซาก้า และรางวัลนายกเทศมนตรีอำเภอโอซาก้า สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของการประกวดนี้ในการค้นหาและส่งเสริมนักดนตรีรุ่นใหม่อย่างแท้จริง

ในปีนี้ ผู้เขียนได้ทำหน้าที่ตัดสินการแสดงเดี่ยวและกลุ่มรวมกว่า ๑๔๐ ชุด ในสาขาดนตรีโบราณ (Early Music) อีอองซอมเบิล (Ensemble) และเครื่องเป่า (Wind Instruments) ตลอดระยะเวลา ๔ วัน ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ แม้ภารกิจจะเข้มข้นและยาวนาน แต่คุณภาพทางดนตรีที่สะท้อนถึง

ความตั้งใจและจิตวิญญาณของผู้แสดง ทำให้ความเหน็ดเหนื่อยแปรเปลี่ยนเป็นความประทับใจและแรงบันดาลใจที่ยากฟังต่อไปไม่รู้จบ

ความรับผิดชอบและความรู้สึกที่จัด แย้งในฐานะกรรมการ

การทำหน้าที่กรรมการตัดสิน เป็นภารกิจที่สร้างความตื่นเต้นไม่น้อยไปกว่าการเป็นผู้แสดง เพราะผู้เขียนเคยผ่านประสบการณ์เข้าร่วมประกวดมาก่อน จึงเข้าใจถึงความทุ่มเทและความมุ่งมั่นของผู้เข้าแข่งขันทุกคนที่ทุ่มเทเวลาและมุ่งมั่นในการฝึกซ้อม ดังนั้น การตัดสินแต่ละครั้งจึงต้องใช้ทั้งความรอบคอบและความรับผิดชอบอย่างสูง เนื่องจาก

คะแนนที่ให้ไปอาจมีผลต่อเส้นทางชีวิตของผู้เข้าแข่งขันในอนาคต สิ่งที่เป็นความท้าทายของกรรมการเสมอ คือการรักษาสมดุลระหว่าง “ความเป็นดนตรี” (Musicality) และ “เทคนิค” (Technical Skill) บางครั้งผู้เข้าแข่งขันที่มีความเป็นดนตรีสูงอาจเสียเปรียบในด้านเทคนิค และในทางกลับกัน ผู้ที่เทคนิคยอดเยี่ยมอาจยังขาดการแสดงออกทางอารมณ์ ซึ่งเป็นประเด็นที่กรรมการทุกคนต้องพิจารณาอย่างรอบด้าน

แนวโน้มที่พบในคุณภาพการแสดง

จากการพิจารณาผลงานของผู้เข้าแข่งขัน พบแนวโน้มที่น่าสนใจหลายประการ ประการแรก “การตั้ง

หอแสดงขนาดเล็ก ภายใน Abeno Community Center สถานที่จัดการประกวดสาขาดนตรีโบราณ

หอแสดงขนาดใหญ่ ภายใน Abeno Community Center สถานที่จัดการประกวดสาขาเครื่องเป่า

ที่นั่งของคณะกรรมการตัดสิน

ตามกติกาของการประกวดแต่ละแห่ง จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ในระหว่างการพิจารณา ผู้เขียน มักตั้งคำถามกับตนเองว่า “หากผู้เข้าแข่งขันคนนี้เป็นศิษย์ของเรา เราจะสอนเขาอย่างไรให้พัฒนาไปอีกขั้น” การพูดคุยในห้องพักกรรมการจึงเต็มไปด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ เช่น “หากปรับจุดนี้ ดนตรีของเขาจะลึกซึ้งยิ่งขึ้นได้อย่างไร” แสดงให้เห็นว่ากรรมการมิได้มองเพียงผลคะแนน แต่ยังให้ความสำคัญกับ “ศักยภาพในการเติบโต” ของผู้เข้าแข่งขันด้วย

สาย (Tuning)” เป็นตัวบ่งชี้ระดับความพร้อม สมานธิ และความเข้าใจในเสียงได้อย่างชัดเจน นับเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สะท้อนความเป็นมืออาชีพของผู้แสดง

อีกประการหนึ่ง คือการให้ความ

สำคัญกับกติกาในการแสดง บางรายถูกตัดสินสิทธิ์เนื่องจากตัดทอนบทเพลงโดยไม่เป็นไปตามหลักดนตรีหรือไม่สอดคล้องกับข้อกำหนด ซึ่งน่าเสียดายความพยายามที่สั่งสมมานาน การทำความเข้าใจและปฏิบัติ

ความแตกต่างของการแสดงออกในกลุ่มนักดนตรีเอเชีย

กรรมการจะไม่ได้รับข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าแข่งขันจนกว่าการตัดสินจะเสร็จสิ้น ผลการสังเกตในปีนี้จะพบแนวโน้มที่น่าสนใจ โดยเฉพาะ

Torishima Hall ภายใน Takatsuki Arts Theatre สถานที่จัดการประกวดรอบ Grand Final (Gala Concert)

การแสดงของนายสิริวิชญ์ เจริญโต ผู้ชนะในสาขาเครื่องเป่า ระดับมัธยมศึกษา

วง Seouichul Ga Dan ผู้ชนะในสาขาคดนตรีพื้นเมือง

Hyunseung Oh ผู้ได้รับรางวัลกรังด์ปรีซ์ (Grand Prix) ที่มีอายุน้อยที่สุดในประวัติศาสตร์ของการประกวดครั้งนี้

ในสาขาเครื่องเป่า แม้ผู้เข้าแข่งขันส่วนใหญ่จะเป็นชาวญี่ปุ่น แต่ผู้ที่ทำคะแนนได้ดีมักเป็นนักดนตรีจากเกาหลีและจีน ซึ่งแสดงออกบนเวทีด้วยความมั่นใจ กล้าแสดงออก และเต็มไปด้วยพลังงานในการถ่ายทอดดนตรีของตน

ในทางกลับกัน ผู้เข้าแข่งขันชาวญี่ปุ่นจำนวนไม่น้อยยังให้ความสำคัญกับความแม่นยำตามตัวโน้ตมากกว่าอารมณ์ ส่งผลให้การแสดงดูเรียบและขาดมิติทางศิลปะ ปรากฏการณ์นี้อาจสะท้อนสภาพสังคมของคนรุ่นใหม่ในญี่ปุ่นท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจซบเซาและค่าเงินเยนอ่อนตัว ทำให้จำนวนผู้ที่ใฝ่ฝันจะศึกษาต่อต่างประเทศลดลง ขณะเดียวกันก็มีแนวโน้มที่บางคนจะหลีกเลี่ยงการเลือกอาชีพนักดนตรี ซึ่งเป็นเส้นทางที่เปิดโอกาสให้เฉพาะผู้มีพรสวรรค์เพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ผู้เขียนรู้สึกได้ถึงความเปลี่ยนแปลงนี้ผ่านการแสดงบนเวทีที่ให้ความสำคัญกับ “ความมั่นคงปลอดภัย” มากกว่าการ “เสี่ยง” เพื่อแสดงออกทางศิลปะ

แต่ในสถานการณ์เช่นนี้ ก็มีข่าวดีที่น่ายินดีอย่างยิ่งคือ มีนักดนตรีเยาวชนชาวไทยสองคนได้รับรางวัลที่หนึ่งในสาขาที่เข้าร่วมการแข่งขัน และได้ขึ้นแสดงในรอบ Grand Final โดยเฉพาะ นายสิริวิชญ์ เจริญโต ผู้ชนะในสาขาเครื่องเป่าระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสามารถถ่ายทอดบทเพลงที่มีความยากได้อย่างมีชีวิตชีวาและทรงพลัง กรรมการทั้งสี่ท่านให้คะแนนเป็นเอกฉันท์

ผู้เขียนซึ่งมีประสบการณ์สอนฟลูตในประเทศไทยมากกว่า ๒๐ ปีพบว่า คนไทยมีความสามารถทางศิลปะและความชำนาญในการใช้มืออย่างประณีต ซึ่งสะท้อนให้เห็น

ผ่านงานหัตถศิลป์ไทย เช่น งานแกะสลักผลไม้ ผัก หรือสปู งานเครื่องปั้นดินเผาเบญจรงค์ ตลอดจนความสำเร็จอย่างต่อเนื่องของทีมไทยในการประกวดแกะสลักหิมะนานาชาติที่เทศกาลหิมะซัปโปโรถึง ๒๖ ครั้ง สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการควบคุมกล้ามเนื้อและความละเอียดประณีต ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สามารถต่อยอดสู่การเรียนรู้นดนตรีได้อย่างยอดเยี่ยม เพราะการเล่นดนตรีไม่เพียงต้องอาศัยทักษะทางเทคนิคและการแสวงหาเสียงที่ตรงตามเท่านั้น แต่ยังต้องการความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและความอยากรู้ อยากเห็นต่อบทเพลงที่ตนบรรเลงด้วย ผู้เขียนเชื่อว่าในประเทศไทยยังมีเด็กที่มีพรสวรรค์เช่นเดียวกับสิริวิชญ์ เจริญโต อยู่อีกมาก และหวังว่าจะได้เห็นนักดนตรีเช่นเขาออกมาสู่เวทีโลกมากขึ้นในอนาคต

การเผชิญหน้ากับความกดดันและความคาดหวังในอนาคต

ในวันแสดง Gala Concert ผู้เขียนได้สนทนากับกรรมการสาขาเปียโนหลายท่าน ซึ่งเห็นพ้องกันว่านักเปียโนอายุน้อยมักแสดงออกได้อย่างเป็นธรรมชาติและสดใส แต่ผู้เข้าแข่งขันระดับมหาวิทยาลัยและทั่วไปกลับแสดงศักยภาพได้ไม่เต็มที่เนื่องจากความกดดัน การเติบโตทางอายุจึงมาพร้อมกับความคาดหวังและความกลัวที่เพิ่มขึ้น

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่านักเรียนดนตรีชาวไทยจะสามารถก้าวข้ามความกังวลเหล่านี้ และพัฒนาศักยภาพให้ทัดเทียมนานาชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เข้าแข่งขัน

หนทางสู่ความสำเร็จในการ

ประกวดมีเพียงทางเดียว คือ “การแสดงที่ยอดเยี่ยม” ซึ่งไม่ได้หมายถึงการเล่นโดยปราศจากความผิดพลาดเท่านั้น แต่หมายถึงการสามารถถ่ายทอดภูมิหลังทางดนตรี ความเข้าใจในบทเพลง และอารมณ์ความรู้สึกของตนผ่านเสียงดนตรีได้อย่างลึกซึ้ง การวางแผนการแสดงอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ และการมีสมาธิอยู่กับการบรรเลงอย่างต่อเนื่องโดยไม่ยึดติดกับความผิดพลาดระหว่างทาง คือหัวใจของการแสดงที่ดี ครูของผู้เขียนเคยกล่าวไว้ว่า “อย่าคาดหวังกับผลการประกวดมากเกินไป แต่จงมุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดดนตรีของตนเองให้ดีที่สุด” ประโยคนี้ยังคงเป็นสัจธรรมของเวทีการประกวดทุกยุคทุกสมัย ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้เข้าแข่งขันรุ่นเยาว์ในปีนี้จะเติบโตเป็นพลังสำคัญของวงการดนตรีในอนาคต

ท้ายที่สุด ผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อคณะกรรมการบริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการจัดการประกวดดนตรีนานาชาติ โอซาก้า ครั้งที่ ๒๖ ทุกท่าน ที่อุทิศแรงกายแรงใจในการจัดงานครั้งนี้ให้ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม

